

Frankenštajn

ŽIV JE, ŽIV!

STIV NAJLS

i

BERNI RAJTSON

Dodatni crteži
KELI DŽOUNS

UVOD

BILO MI JE VEOMA TEŠKO da napišem ovaj uvod. Berni Rajtson i ja bili smo više no saradnici, više no „ja pišem reči, on crta slike“, imali smo zajedničku kreativnu viziju. A povrh toga smo bili i veoma bliski prijatelji. Kada je Berni prošle godine umro, ostavio je prazninu u srcima nebrojenih ljudi do kojih je dopro svojom umetnošću. A za nas koji smo ga voleli ta praznina je pravi ambis.

Godine tokom kojih smo saradivali bile su veoma posebne. Skoro svakog petka uveče Berni i Liz bi svratili na picu, pivo i partiju skrebla. Zezali smo se i smejali, što bi uvek dovelo do ćaskanja o pričama. Tako smo i stvorili naslove *Dead*, *She Said*, *The Ghoul* i *Doc Macabre*. Smejali bismo se i ćaskali, a ja bih se onda iskrao i zapisao ideje o kojima smo pričali.

Međutim, tokom rada na naslovu *Frankenštajn: Živ je, živ!* Berni je preuzeo volan. Ovo je bilo njegovo čedo. Raspredali bismo o njemu, ja bih zapisao neke delove, a onda bi se Berni povukao da sve to razradi. Bio je to neverovatan prizor. Kao da bi prosto promenio brzinu i počeo da izbacuje neke od najsajnijih strip-skih tabli koje sam ikada ugledao.

Poslednjih godinu dana pre no što je preminuo Berniju je bilo sve teže da radi. Shvativši da neće biti u stanju da dovrši poslednje poglavlje stripa *Frankenštajn: Živ je, živ!*, Berni je smislio rezervni plan... odabrao je osobu za koju je smatrao da je njegova idealna zamena – Kelija Džounsa. Zamena verovatno i nije prava reč, pošto niko nikad ne bi mogao da zameni umetnika kao što je Berni, ali Keli je vraški blizu tome.

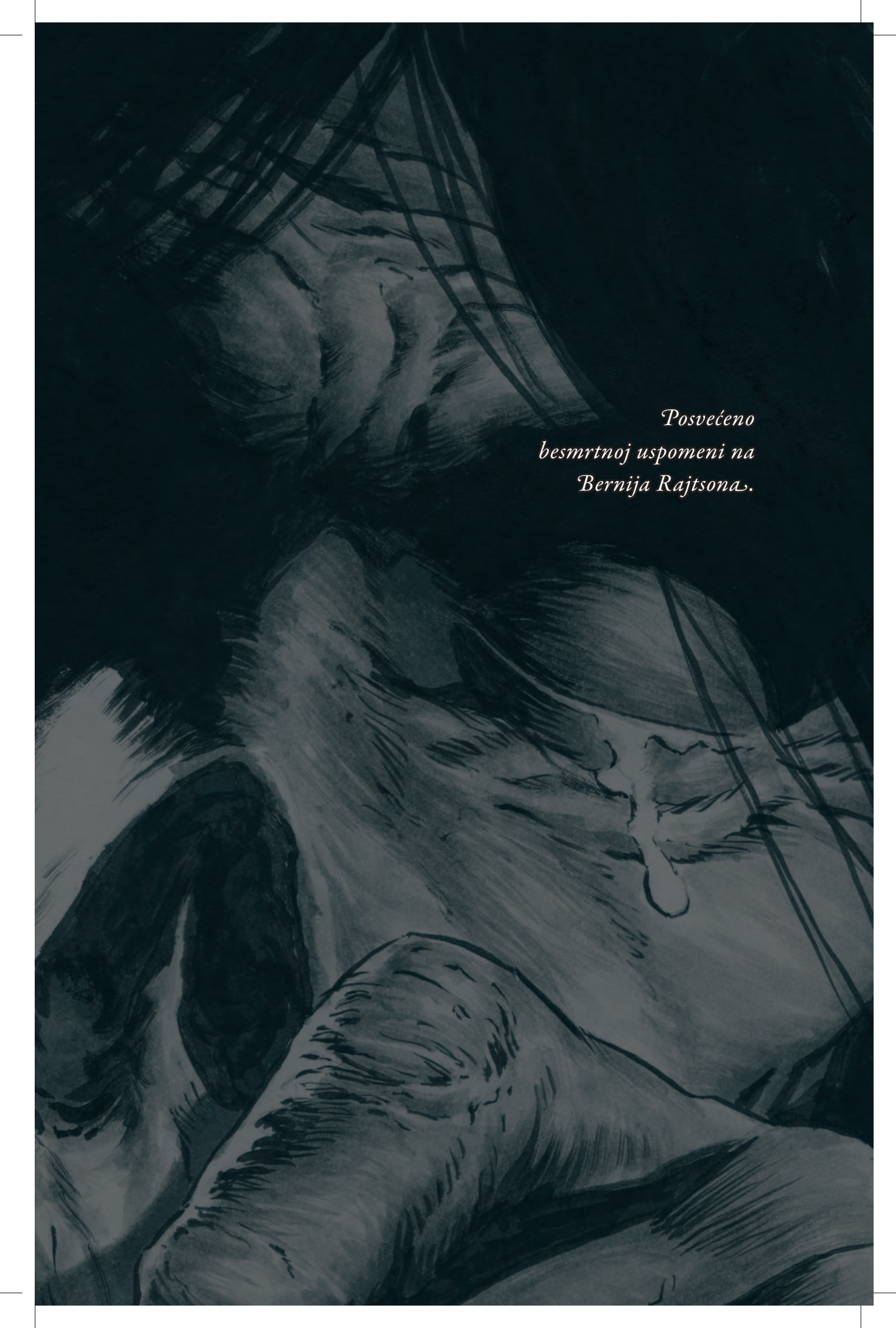
Kad je izdavač *IDW* stupio u kontakt s Kelijem, on uopšte nije oklevao – smesta se pridružio projektu i bacio se na dovršavanje stripa na osnovu Bernijevih skica i postavki. Kako su table počele da pristižu, Liz i ja smo bili prosto opčinjeni veštinom i brigom koje je Keli u njih uneo. Beše to pomalo gorak, ali u neku ruku i radostan trenutak – Bernijev poslednji projekat će ipak biti dovršen, i to na način koji bi on odobravao.

Voleo bih da je Berni video ovo izdanje. Znam da bi bio srećan listajući njegove stranice. Ono je spomenik Bernijevoj neizmernoj ljubavi prema besmrtnom stvorenju Meri Šeli, koje je slavio posvetivši mu toliki deo svoje upečatljive karijere. Baš kao što ćemo i svi mi koji smo poznavali Bernija Rajtsona još mnogo godina slaviti njegovo veliko srce, strast i talenat.

Mirno mi počivaj, prijatelju.

STIV NAJLS

2018. GODINE

*Posvećeno
besmrtnoj uspomeni na
Bernija Rajtsona.*

JA NISAM ONO ŠTO SU OČEKIVALI DA VIDE. LEGENDE SU IZVITOPERILE NJIHOVU SLIKU O TOME ŠTA SAM JA ZAPRAVO.

ČAK NI SAM NEMAM ODGOVOR NA TO NAIZGLED NEVINO PITANJE.

NAVALI, NARODE! BRZO, POŽURITE! ČEKAJU VAS VOZNIJE, ATRAKCIJE I UZBUPENJA!

A SIGURAN SAM I DA NISU OČEKIVALI DA ME ZATEKNU OVDE. VEĆINA NJIH ME JE ODAVNO PREPUSTILA SVOJIM KOŠMARIMA.

TU SU LETEĆI SEVERINOVII! LUNA I NJENI RAZIGRANI ŽDREPCI! A NE PROPUSTITE NI PRATEĆI PROGRAM!

PRISTIŽU USHIĆENI I ZNATIŽELJNI.

NAJNEVEROVATNIJI SKUP NAKAZA I MONSTRUMA IZ CELOG SVETA! ZA TRIČAVIH DESET CENTI VIDEĆETE SILNA ČUDESA!

ŽELJNI DA SE RASTANU OD SVOG NOVCA.

KEPECI! DŽINOVII! OD NEMOGUĆE OGROMNIH DO SUMANUTO SITNIH! NAKARADNA TELA I IZOBLIČENA LICA! ČUDESNA KOLEKCIJA NAOPAKIH I NAKAZNIH!

SPREMNI DA SE SVOJIM OČIMA UVERE.

A IZA OVE ZAVESE JE ATRAKCIJA KAKVU NIGDE DRUGDE NEĆETE NAĆI... NAJSTRAŠNIJE I NAJZLOGLAŠENIJE STVORENJE SVIH VREMENA!

SPREMNI DA POVERUJU I U ONO NEVEROVATNO, U ONO ŠTO IM NJIHOVA LOGIČKA I DUHOVNA SVEST NE DOZVOLJAVA DA POVERUJU.

STVOR KOJI UTERUJE STRAH U KOSTI SVAKOM ČOVEKU, ŽENI I DETETU U CIVILIZOVANOM SVETU!

DAME I GOSPODO, POGLEDAJTE...

FRANKENŠTAJNOVO ČUDOVIŠTE!

A JA TREBA SAMO
DA SE POJAVIM...

... I SAČEKAM ZAPANJE-
NU TIŠINU.

STRAVA U PROSTORIJI
JE GOTOVO OPIPLJIVA.
TADA JE SVE MOGUĆE.

TO JE TRENUTAK OD KOJEG
NAJVIŠE STREPIM I KOJI
NAJŽELJNIJE IŠČEKUJEM.
DELUJE MI KAO ŽIVOT, MA
KOLIKO KRATKO TRAJAO.

ZATIM SLEDI TAJ KOLEKTIVNI PRENERAŽENI UZDAH... KATKAD ČAK I PONEKI VRISAK. ENERGIJA VRCA NA SVE STRANE.

BOŽE SVETI! ŠTA, DOVR...

TO NIJE FRANKENŠTAJN! TREBA DA IMA PLJOSNATU GLAVU!

AHA! I GDE SU MU, DOĐAVOLA, ONI ŠRAFOVI?

KOJA PREVARA!

IDEM DA IM TRAŽIM NAZAD PARE!

NIKAD NISAM ONO ŠTO OČEKUJU...

PLJAS

... PA SAM ZATO NAUČIO DA JE UVEK NAJBOLJE DATI IM TO ŠTO SU OČEKIVALI.

DATI IM ONO ŠTO
ŽELE.

RRRAAAAAARGH!

ČUDOVIŠTE.

TO MI NE SMETA.
OD TOGA ŽIVIM.

I JA OD TOGA IMAM
NEKE KORISTI. TO
NIJE SAMO NASTUP.

TO
MI JE
ŽIVOT.

I TO NIMALO LOŠ ŽIVOT.
PLATA JE PRISTOJNA.

BILA JE DOBRA
PUBLIKA VEČERAS,
FRENK? ČUJEM DA SI U
REKORDNOM VREMENU
ISPRAZIO ŠATRU.

MHMMM.
PUBLIKA
DOBRA.

DOBRA
FORA.

DOVOLJNO PRI-
STOJNA U OVO
DOBA KRIZE.

DOM. POSAO. DOBRA HRANA. TRI OBROKA
DNEVNO, ŠTONO VELE RADNICI KOJI DIŽU
ŠATRE.

DOBRI PRIJATELJI. OTPADNICI,
BAŠ KAO I JA. PRIHVATAJU ME
KAO JEDNOG OD NJIH.

PRIVUCI STOLICU,
FRENK. UPRAVO SAM
PRIČALA EKIPI O ONO-
ME KAD SAM SELA
NA SVOG PRVOG
MUŽA.

„FRENK“? „FRANKENŠTAJN“? TO
MI JE SAMO SCENSKO IME, KAO
„TED, DEČKO-ŽABAC“ ILI „ŠELI,
DEVOJČICA-KORNJAČA“.

JA ZAPRAVO NEMAM IME. MOJ TVORAC
MI GA NIKAD NIJE DAO.

SREĆOM, OVDE NIKO NE
POSTAVLJA PREVIŠE PITANJA.
UOSTALOM, ŠTA BIH IM I
REKAO?

ŠTA BIH IM PA MOGAO REĆI?

SAMO TU STRAVIČNU ISTINU...

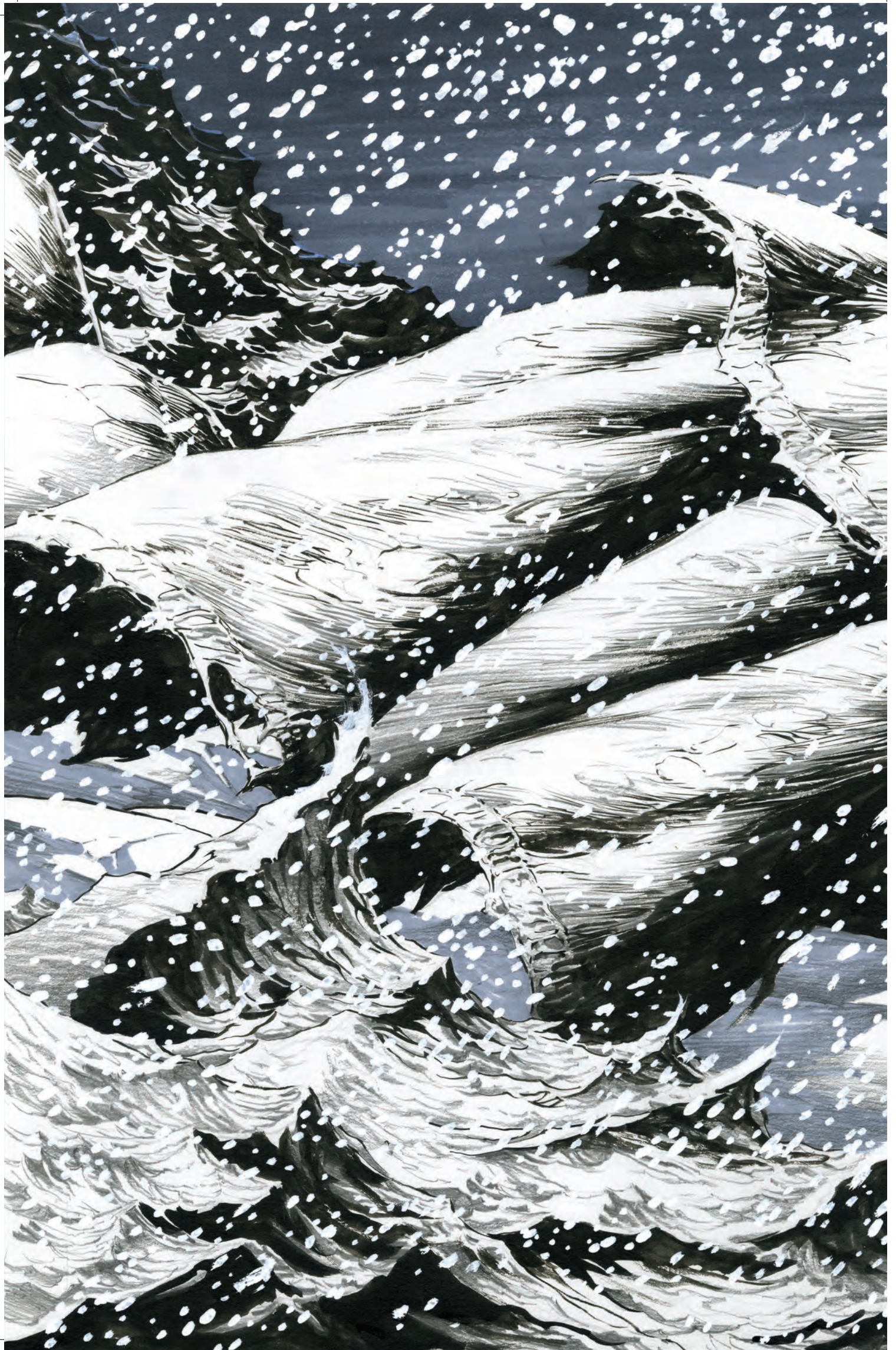

BEJAH IZGUBLJEN
U TMINI I BESPUCU.

S VREMENOM JE URLIKANJE
VETRA PRERASLO U BURU;
TALASI SU SE UZDIGLI OKO
MENE KAO PLANINE.

RADO SAM DOČEKAO
OLUJU I MEČAVU.

ISUVIŠE LAK
KRAJ ZA TEBE,
BEDNIČE!

FRANKENŠTAJNE!

U MOM SUDNJEM
ČASU VRATIO SI SE
IZ PAKLA DA ME
POHODIŠ!

TO POHOĐENJE NIJE
TREBALO DA ME IZNENADI;
ČINIO SE DA ĆE I U SMRTI
MOJ TVORAC BITI MOJ
MUČITELJ.

NO NISAM DOZVOLIO DA ME TA SABLAST
SKRENE S PUTA. SMRT, ILI MAKAR NEKI
NJEN PRIVID, BEŠE MOJA SUDBINA.

NIŠTA MI VIŠE
NIJE PREOSTALO,
AKO SAM IKAD
IŠTA I IMAO.

SAD MI
NEMA DRUGE NO
DA USNIM, IZGU-
BLJEN U ZALEĐE-
NOM MORU.

PREVIŠE
JE TO LAK
KRAJ ZA TEBE,
BEDNIČE!

NIKADA
NEĆEŠ DOBITI
OPROST. NI OD
MENE, TVOG
TVORCA, A NI OD
BOGA!

OD BOGA?!
NEMA BOG NIKAKVE
VEZE S MOJIM UBO-
GIM POSTOJANJEM.
TI SI SE ZA TO
POSTARAO!

ONDA VEČNO
SPAVAJ U SVOM
LEDENOM SARKO-
FAGU, UBICO. TAKO
JE NAJBOLJE.

DA. TAKO JE
NAJBOLJE.

ŽIVO SE SEĆAM ONOG
SUMORNOG NOVEMBRA
KAD SAM PRVI PUT
OTVORIO OČI.

ČITAO SAM DA SE BEBE
MNOGIH SISARA VEŽU ZA PRVO
ŽIVO BIĆE KOJE UGLEDAJU,
BILA TO NJIHOVA MAJKA,
NEZNANAC... ILI TVORAC.

A JA SAM SE VE-
ZAO ZA VIKTORA.

ALI ON JE NA MOJ ŽE-
LJAN, NEUSREDSREĐEN
POGLED UZVRATIO PO-
GLEDOM PUNIM UŽASA
I GNUŠANJA.

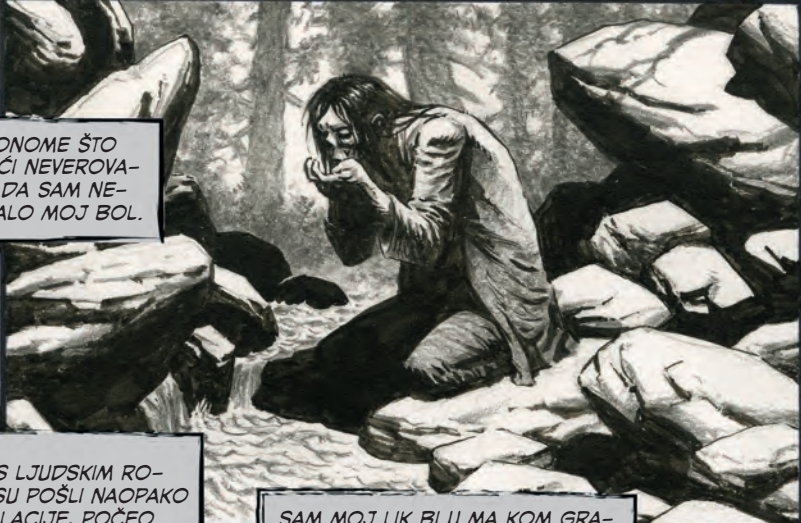
MOJ TVORAC
JE VRISNUO I
POBEGAO U
NOĆ.

UPLAŠEN I ZBU-
NJEN, UBRZO
SAM I SÂM
POBEGAO.

NAPOLJU ME JE DOČEKAO
NEJASNI, ZASTRAŠUJUĆI,
GOTOVO SNE NI OSEĆAJ
POZNATOG.

A IPAK, SVE BEŠE NOVO,
MRAČNO I STRAHTNO.

ODLUTAO SAM U DIVLJINU, ŽIVEĆI NA ONOME ŠTO SAM USPEO DA UBEREM, ODOLEVAJUĆI NEVEROVATNOJ TOPLOTI I HLADNOĆI. ČINILO SE DA SAM NE-RANJIV, NO TO NIMALO NIJE UBLAŽAVALO MOJ BOL.

MOJI RETKI SUSRETI S LJUDSKIM RODOM NEOČEKIVANO SU POŠLI NAOPAKO KAD SAM, USLED IZOLACIJE, POČEO DA PADAM U SVE DUBLJU DEPRESIJU.

SAM MOJ LIK BI U MA KOM GRADU ILI SELU IZAZVAO TOLIKU SRDŽBU, STRAH I NEPRIJATELJSTVO DA BI ME UBRZO PROGNAI.

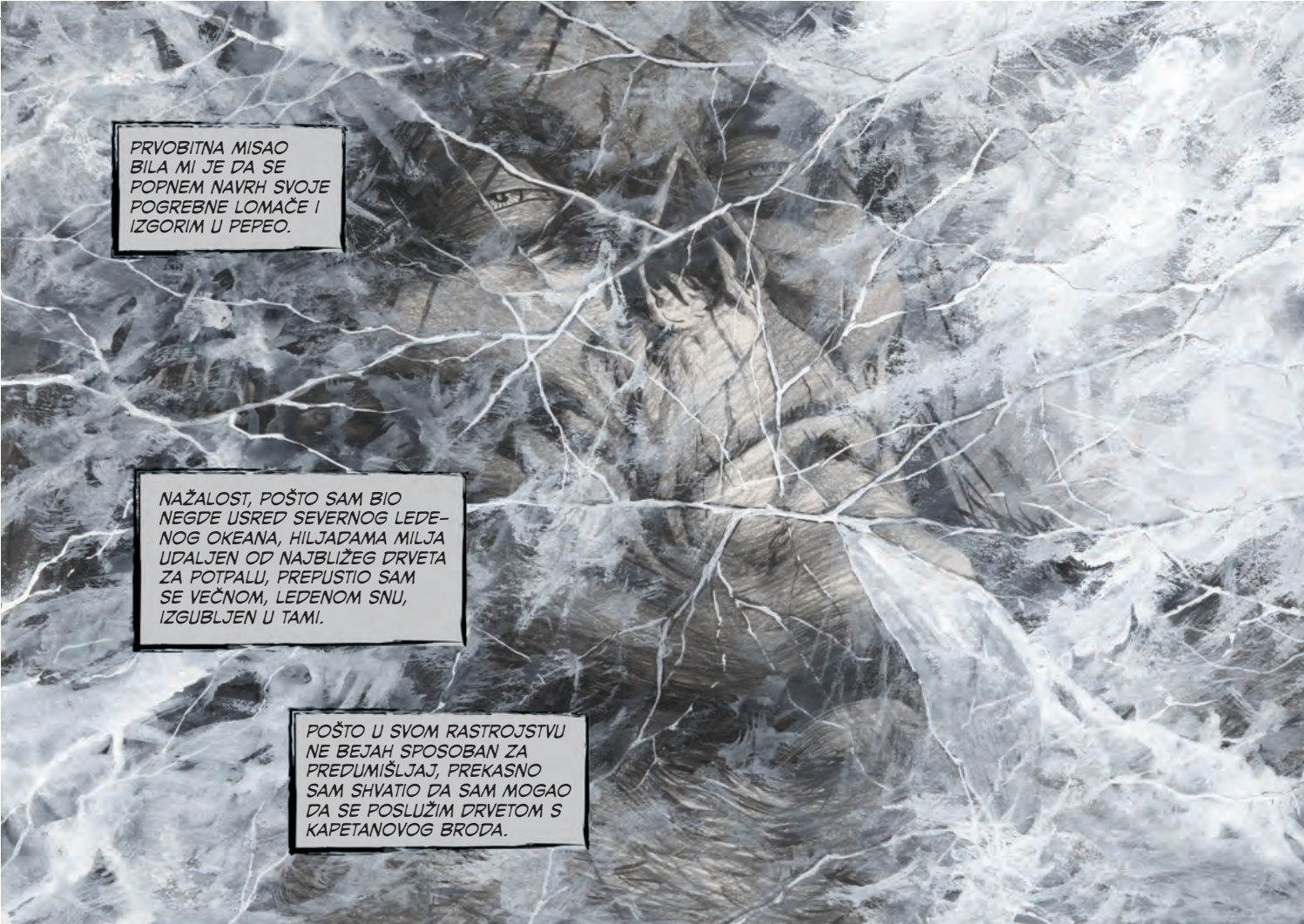
A DA NIŠTA NISAM UČINIO. NJIHOV STRAH BEŠE ZASNOVAN ISKLJUČIVO NA MOM IZGLEDU.

NO U ISTI MAH SU MI MOJ SILNI STAS I NADLJUDSKA SNAGA PRUŽALI PREDNOST, TE BIH IM SKORO SVAKI PUT S LAKOĆOM UMAKAO.

KAD BIH SAMO TAKO LAKO MOGAO POBEĆI I OD SEBE SAMOG.

POBEĆI OD ČUDOVIŠNOG LIKA I OBLIČJA, KOJI ME, KAO KAKAV NEPOJMLJIVI JAZ, ODVAJAJU I IZOPŠTAVAJU OD LJUDSKOG RODA.

NAPOSLETKU SAM ŽELEO SAMO SMRT, ILI BILO ŠTA NALIK NJOJ.

PRVOBITNA MISAO
BILA MI JE DA SE
POPNEM NAVRH SVOJE
POGREBNE LOMAČE I
IZGORIM U PEPEO.

NAŽALOST, POŠTO SAM BIO
NEGDE USRED SEVERNOG LEDE-
NOG OKEANA, HILJADAMA MILJA
UDALJEN OD NAJBЛИŽEG DRVETA
ZA POTPALU, PREPUSTIO SAM
SE VEČNOM, LEDENOM SNU,
IZGUBLJEN U TAMI.

POŠTO U SVOM RASTROJSTVU
NE BEJAH SPOSOBAN ZA
PREDUMIŠLJAJ, PREKASNO
SAM SHVATIO DA SAM MOGAO
DA SE POSLUŽIM DRVETOM S
KAPETANOVOG BRODA.

ALI MOJA LEDENA GROB-
NICA SE S VREMENOM
OTOPILA. NIJE MI BILO
DOZVOLJENO ČAK NI TO
BESANO NIŠTAVILO.

JOŠ BEJAH ŽIV I PONOVO
PUŠTEN DA LUTAM PUSTIM
KRAJOLIKOM.

ALI GLE! S ONE STRANE
TOG MORA ŠKRGUTAVOG
I USTALASANOG LEDA
POGLED MI PADE NA
OGNJENU PLANINU!

IPAK ČU DOBITI SVOJ VATRENI
VIKIŠKI POGREB; KONAČNI
POČINAK NA KOJEM BI MI
POZAVIDEO SVAKI DAVNAŠNJI
NORDIJSKI RATNIK.